

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО
(Велика Британія)”
(для бакалаврів)

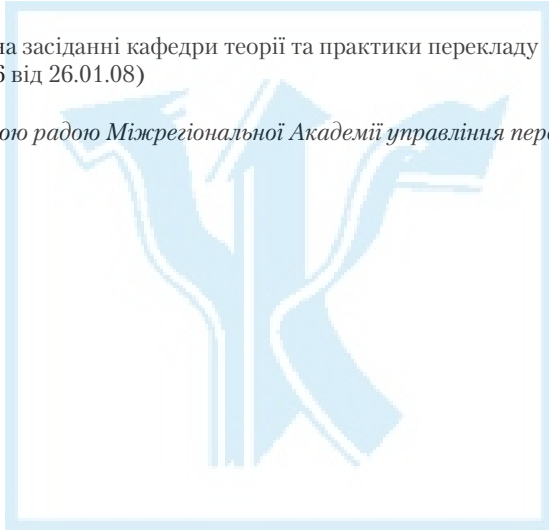
МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2008

Підготовлено доцентом кафедри теорії та практики перекладу
О. В. Харченком

Затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
(протокол № 6 від 26.01.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Харченко О. В. Навчальна програма дисципліни “Лінгвокраїнознавство (Велика Британія)” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2008. — 15 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Лінгвокраїнознавство (Велика Британія)” питання для самоконтролю, варіанти контрольних робіт, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна “Лінгвокраїнознавство (Велика Британія)” для бакалаврів охоплює великий обсяг лінгвокраїнознавчого матеріалу про Велику Британію (довідники, енциклопедії, спеціальні журнали, газети, веб-сайти).

Значну увагу приділено питанням історичного розвитку Великої Британії, сучасній ситуації, питанням національних мов, їх регіональних різновидів, включаючи регіональні прислів'я, фразеологізми, топоніми, андроніми, регіональні жарти, культурні реалії, етнічні стереотипи, а також висвітлюється широкий спектр культурного життя країни.

Матеріал курсу “Лінгвокраїнознавство (Велика Британія)” насичений багатою спеціальною лексикою живої англійської мови, що легко сприймається і запам'ятовується студентами, які для вивчення цього курсу повинні мати базові знання з англійської мови: засвоїти усі граматичні структури і моделі, вільно володіти лексичним матеріалом в обсязі повсякденного тематичного блоку, мати навички літературного перекладу неадаптованих текстів.

Курс викладається англійською мовою, складається з тем, кожна з яких поділена на підтеми.

Мета вивчення курсу “Лінгвокраїнознавство (Велика Британія)” — ознайомити студентів з різними аспектами суспільного життя Великої Британії, роблячи лінгвістичний акцент на національні та регіональні культурні реалії цих країн.

Основні *завдання курсу* — ознайомити студентів із:

- соціально-культурними та економічними аспектами Великої Британії та її основних регіонів;
- найважливішими етапами історичного та культурного розвитку країн;
- фондом паремій, регіоналізмів, топонімів та етнізмів, що характеризують ціннісні доміанти мешканців регіонів цих країн.

Методи і форми поточного контролю індивідуальні: бесіди, дискусії, тести, індивідуальні та фронтальні опитування.

Велике значення в роботі викладацького складу вищих закладів освіти має аналіз знань і вмій студентів, що здійснюється після проведення поточного, граничного та підсумкового контролю. Співвідношення показників дає змогу скоригувати методи і форми навчальної роботи, здійснити відповідні заходи оптимізації навчального процесу.

Поточний контроль знань студентів передбачає щомісячне тестування з вивчених тем курсу. Підсумковий контроль знань у формі письмового іспиту здійснюється наприкінці семестру за наявності у студентів позитивних оцінок поточного контролю.

Екзаменаційна картка містить два теоретичних питання і одне практичне завдання:

- читання і переказ тексту відповідного напрямку;
- пояснення окремих термінів;
- вільна бесіда на запропоновану тему курсу.

Іспит спрямований на перевірку здобутих студентами знань з дисципліни, їх уміння визначити контекст тексту, прокоментувати його лексико-граматичні особливості та засоби їх відтворення в перекладі, пояснити стратегію перекладацького рішення у різножанрових тестах.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО (ВЕЛИКА БРИТАНІЯ)”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Велика Британія
1	Основні поняття лінгвокраїнознавства. Сучасна англійська мова і мовлення
2	Сполучене Королівство Великої Британії (United Kingdom of Great Britain)
3	Історія, релігія, традиції та свята Великої Британії
4	ЗМІ Великобританії. Музика. Театр. Живопис. Британський характер та менталітет
	Змістовий модуль II. Регіони Великої Британії. Ірландія
5	Шотландія та її культурні реалії
6	Ірландія та Північна Ірландія та їх культурні реалії
7	Уельс та його топоніми й етніміми
8	Англійські регіони та їх діалектний континуум. Лондон та кокні, Ланкашир, Йоркшир та їх діалекти

1	2
	Змістовий модуль III. Освіта та культурний розвиток Великої Британії
9	Система освіти Великої Британії
10	Національні символи та видатні діячі Великої Британії
Разом годин: 54	

ЗМІСТ
дисципліни
“ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО (ВЕЛИКА БРИТАНІЯ)”

Змістовий модуль I. Велика Британія

Лекція

Тема 1. Основні поняття лінгвокраїнознавства. Сучасна англійська мова і мовлення

Мета: ознайомити студентів з основними поняттями лінгвокраїнознавства та ситуацією, пов'язаною з розвитком сучасної англійської мови.

План

1. Основні поняття лінгвокраїнознавства.
2. Взаємодія мови і культури.
3. Місце англійської мови серед мов світу.
4. Зміни у стандартній мові та її демократична природа.
5. Екстралінгвістичні фактори розвитку англійської мови.
6. Природна роль англійської мови у становленні інтернаціональної лексики міжнародного спілкування.
7. Неологізми та майбутнє англійської мови.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Лекція

Тема 2. Сполучене Королівство Великої Британії (United Kingdom of Great Britain)

Мета: ознайомити студентів з економікою, політичною та адміністративною системами Великої Британії.

План

1. Географічне положення та клімат. Походження топонімів.
2. Політична система. Монархія. Королівська родина. Уряд. Парламент. Політичні партії. Вибори.
3. Адміністративна система. Виконавча та законодавча влада. Загальне право.
4. Економіка країни. Промисловість. Наука. Банківська та фондова система. Сільське господарство.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Лекція

Тема 3. Історія, релігія, традиції та свята Великої Британії

Мета: ознайомити студентів з роллю церкви в Англії, коротко – з історією, традиціями та святами країни.

План

1. Історія країни. Англосаксонське завоювання у V–XI ст. Завоювання нормандців. Війна “Білої” та “Червоної” рози. Олівер Кромвель. Англійські колонії в Північній Америці.
2. Вікторіанська епоха. Злет і падіння Британської імперії. Архаїзми сучасної англійської мови.
3. Релігійні конфесії. Міфологія. Традиції. Свята.
4. Британські паби та клуби.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Лекція

Тема 4. ЗМІ Великобританії. Музика. Театр. Живопис. Британський характер та менталітет

Мета: ознайомити студентів з британською пресою, радіо та телебаченням, театрами, музичним життям, видатними художниками.

План

1. Британська преса та її магнати. Радіо та телебачення країни (BBC, BskyB).
2. Шоу-бізнес та музичне життя Великої Британії.
3. Державні та приватні театри. Театральні фестивалі Англії.

4. Видатні англійські художники: В. Хагарт, Т. Гейнсборо, Дж. Констебль, В. Тернер. Художні галереї і музеї Великої Британії.
5. Британський характер та менталітет.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Змістовий модуль II. Регіони Великої Британії. Ірландія

Лекція

Тема 5. Шотландія та її культурні реалії

Мета: ознайомити студентів з Шотландією, її культурними реаліями та національним менталітетом горців.

План

1. Географічне положення. Населення та політична система Шотландії.
2. Історія Шотландії, її культурне життя та визначні пам'ятки.
3. Спорт та проблеми сьогодення Шотландії.
4. Культурні реалії, регіоналізми та стереотипні уявлення про шотландців.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Лекція

Тема 6. Ірландія та Північна Ірландія та їх культурні реалії

Мета: ознайомити студентів з Ірландією та Північною Ірландією, її культурними реаліями та національним менталітетом ірландців.

План

1. Географічне положення. Населення та політичні системи Ірландії та Північної Ірландії.
2. Коротка історія Ірландії та Північної Ірландії, культурне життя та визначні пам'ятки.
3. Спорт та проблеми сьогодення Ірландії та Північної Ірландії. Видатні діячі.
4. Культурні реалії, регіоналізми та стереотипні уявлення про ірландців.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Лекція

Тема 7. Уельс та його топоніми й етніони

Мета: ознайомити студентів з Уельсом, його культурними реаліями, національним менталітетом валлійців.

План

1. Географічне положення. Населення та політична система Уельсу.
2. Коротка історія Уельсу. Культурне життя та визначні пам'ятки.
3. Спорт та проблеми сьогодення Уельсу. Видатні діячі.
4. Культурні реалії, регіоналізми та стереотипні уявлення про валлійців.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Лекція

**Тема 8. Англійські регіони та їх діалектний континуум.
Лондон та кокні, Ланкашир, Йоркшир та їх діалекти**

Мета: ознайомити студентів з основними регіонами Англії, їх діалектним континуумом, історичними подіями та культурними реаліями.

План

1. Лондон, його ділова частина, Сохо та Іст Енд.
2. Кокні. Його минуле та сьогодення.
3. Ланкашир та Йоркшир. Історія та сьогодення. Діалекти північних регіонів Англії.
4. Бірмінгем та Манчестер. Лінгвістична ситуація у цих мегаполісах.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Змістовий модуль III. Освіта та культурний розвиток Великої Британії

Лекція

Тема 9. Система освіти Великої Британії

Мета: ознайомити студентів із системою освіти Великої Британії, її досягненнями.

План

1. Середня освіта Великої Британії.
2. Вищі навчальні заклади Великої Британії.
3. Елітні навчальні заклади Oxbridge.
4. Надбання та досягнення освіти Великої Британії.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

Лекція

Тема 10. Національні символи та видатні діячі Великої Британії

Мета: ознайомити студентів з національними символами та видатними діячами цієї країни.

План

1. Прапор Великої Британії “Union Jack.”
2. Герб та гімн Великої Британії.
3. Інші національні символи Великої Британії.
4. Видатні діячі Великої Британії.

Література: основна [1–3; 8; 9; 12];
додаткова [1–3]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Релігійні конфесії. Міфологія. Традиції. Свята.
2. Британські паби та клуби.
3. Британська преса та її магнати. Радіо та телебачення країни (BBC, BskyB).
4. Шоу-бізнес та музичне життя Великої Британії.
5. Державні та приватні театри. Театральні фестивалі Англії.
6. Видатні англійські художники: В. Хагарт, Т. Гейнсборо, Дж. Констебль, В. Тернер. Художні галереї і музеї Великої Британії.
7. Британський характер та менталітет.
8. Географічне положення. Населення та політична система Шотландії.
9. Коротка історія Шотландії, її культурне життя та визначні пам'ятки.
10. Спорт та проблеми сьогодення Шотландії.

11. Культурні реалії, регіоналізми та стереотипні уявлення про шотландців.
12. Географічне положення. Населення та політичні системи Ірландії та Північної Ірландії.
13. Коротка історія Ірландії та Північної Ірландії, їх культурне життя, визначні пам'ятки.
14. Спорт та проблеми сьогодення Ірландії та Північної Ірландії. Видатні діячі.
15. Географічне положення. Населення та політична система Уельсу.
16. Коротка історія Уельсу. Культурне життя та визначні пам'ятки.
17. Спорт та проблеми сьогодення Уельсу. Видатні діячі.
18. Культурні реалії, регіоналізми та стереотипні уявлення про валлійців. Лондон, його ділова частина, Сохо та Іст Енд.
19. Кокні. Його минуле та сьогодення.
20. Ланкашир та Йоркшир. Історія та сьогодення. Діалекти північних регіонів Англії.
21. Бірмінгем та Манчестер. Лінгвістична ситуація цих мегаполісів.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Основні поняття лінгвокраїнознавства.
2. Взаємодія мови і культури.
3. Місце англійської мови серед мов світу.

Велика Британія

4. Географічне положення. Природні ресурси. Корисні копалини. Водні ресурси Великої Британії.
5. Населення. Нація і національності Британії. Імміграція.
6. Монархія. Королівська родина. Титули і нагороди.
7. Гімн. Прапор. Політичні партії. Вибори.
8. Британські паби і клуби.
9. Бронзове століття на території теперішньої Англії.
10. Англосаксонські завоювання в V–XI ст.
11. Звернення англійців до християнства.
12. Навала кельтських племен.
13. Завоювання нормандців.
14. Життя в середні віки.
15. Король і закон.

16. Легенда про короля Артура.
17. Робін Гуд — народний герой.
18. Олівер Кромвель.
19. Англійські колонії в Північній Америці.
20. Східноіндійська кампанія.
21. Вікторіанська епоха.
22. Відомі пам'ятники Великої Британії.
23. Видатні актори Англії.
24. Національна програма навчання.
25. Діалекти графств Ланкашир та Йоркшир.
26. Відомі коледжі.
27. Відомі університети Англії.

Лондон

28. Ділова частина міста.
29. Відомі музеї і пам'ятники міста.
30. Сохо і центральна частина Лондона.
31. Сади і парки.
32. Іст Енд.
33. Кокні та його відображення у сучасній продукції ЗМІ Великобританії.
34. Найбільші міста Англії.

Шотландія

35. Населення. Стиль життя. Міста і селища.
36. Політична система й економіка.
37. Національні емблеми та символи Шотландії.
38. Шотландські клани.
39. Мистецтво Шотландії.
40. Единбурзький університет.
41. Лінгвістична ситуація у Шотландії.
42. Шотландський спорт та традиції.

Ірландія

43. Географічне положення. Клімат.
44. Населення. Міста і селища.
45. Політична система. Національні символи. Гімн і герб.
46. Політичні партії. Сучасна політика країни.
47. Ірландська республіка.

Північна Ірландія

48. Географічне положення. Клімат. Населення.
49. Лінгвістична ситуація у Північній Ірландії.
50. Ірландське питання.
51. Історія Північної Ірландії.
52. Столиця і великі міста.
53. Визначні місця.

Уельс

54. Географічне положення. Історія країни. Населення.
55. Столиця країни.
56. Визначні місця.
57. Лінгвістична ситуація в Уельсі.
58. Соціальний, культурний і міжнародний вплив на розвиток англійської мови.
59. Природна роль англійської мови у становленні інтернаціональної лексики міжнародного спілкування.
60. Майбутнє англійської мови.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Географічне положення. Природні ресурси. Корисні копалини. Водні ресурси Великої Британії.
2. Національні емблеми та символи Шотландії.
3. Наведіть приклади шотландських паремій.

Варіант 2

1. Гімн. Прапор. Політичні партії та вибори Великої Британії.
2. Визначні місця Уельсу.
3. Наведіть приклади паремій з Уельсу.

Варіант 3

1. Король Артур та його внесок у розбудову Англії.
2. Визначні місця Північної Ірландії.
3. З'ясуйте етимологічне коріння виразу "Cymru am byth"

Варіант 4

1. Відомі університети Англії.
2. Національні емблеми та символи Шотландії.
3. Схарактеризуйте “Lallans” та наведіть приклади.

Варіант 5

1. Англосаксонські завоювання в V–XI ст.
2. Політична система Ірландії. Національні символи. Гімн і герб.
3. Схарактеризуйте “Embra” та наведіть приклади.

Варіант 6

1. Завоювання нормандців. Вільгельм Завойовник.
2. Ірландська республіка. Історичний екскурс.
3. Схарактеризуйте ірландський концепт “caic”. Застосуйте його у реченні англійської мовою.

Варіант 7

1. Шотландський спорт та традиції.
2. Лінгвістична ситуація у Північній Ірландії.
3. Наведіть приклади ірландських паремій.

Варіант 8

1. Уельс. Географічне положення. Історія країни. Населення.
2. Лінгвістична ситуація в Шотландії.
3. Схарактеризуйте “Norn Iron”, наведіть приклади жартів про ірландців.

Варіант 9

1. Північна Ірландія. Географічне положення. Клімат. Населення.
2. Робін Гуд — народний герой.
3. Схарактеризуйте шотландський концепт “bagpipe”. Наведіть приклади жартів про шотландців.

Варіант 10

1. Лондон. Ділова частина міста.
2. Лінгвістична ситуація в Уельсі.
3. Схарактеризуйте лондонський концепт “Cockney”. Наведіть приклади лондонських діалектизмів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

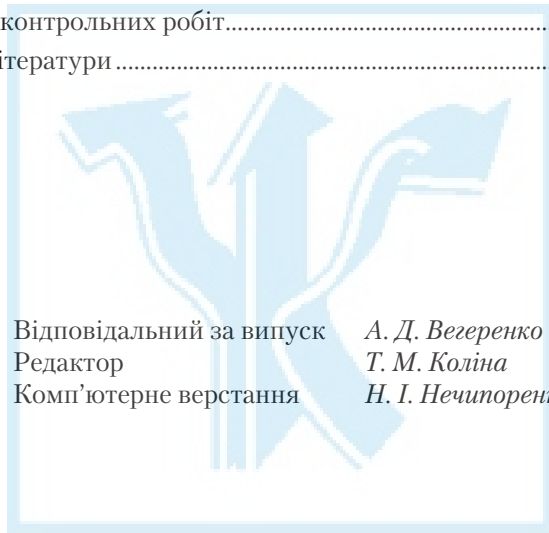
1. *Alexander L. G.* Fluency in English. — London: Cambridge University Press, 1977. — 225p.
2. *Fumiss W. T.* American Universities and Colleges. — Washington: US Information Agency, 1998.
3. *Yakovenko N.* A Concise British History. — Kiev: Bohdana, 1999. — 192 p.
4. *Cincotta H.* This is America. — Washington: US Information Agency, 1999. — 105 p.
5. *Funk and wagnalls.* New Encyclopedia — Vol 7. — New York: Penguin Books, 1972. — 810 p.
6. *Kirilova E. P.* Talks on Familiar Topics. — Moscow: Raduga, 1976.
7. *Kulakova K. I.* Can Give You a Hand. — Moscow: Raduga, 1976.
8. *Liepina D.* English-Speaking Countries. — Riga: Opus. 1986. — 225 p.
9. *McCrut R.* The Story of English. — New York: Brooklyn Books, 1986. — 275 p.
10. *Сакун А. В.* Спецкурс “Лінгвокраїнознавство” — К.: МАУП, 2003. — 223 с.
11. *Яшенкова О. В.* “Лінгвокраїнознавство”. — К.: КНУ ім. Шевченка, 2006. — 335 с.
12. *Гапонів А. Б., Возна М. О.* Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. — Вінниця: Нова кн., 2005. — 462 с.

Додаткова

1. *The Encyclopedia Americana.* — New York, 1945. — Vol. 20. — 810 p.
2. *World Book Encyclopedia.* — Chicago, 1998. — 915 p.
3. *Zrazhevskaya T. A.* Another Book for Advanced Students. — Moscow, 1976. — 337 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план з дисципліни “Лінгвокраїнознавство (Велика Британія)”	4
Зміст дисципліни “Лінгвокраїнознавство (Велика Британія)”	5
Питання для самоконтролю	10
Варіанти контрольних робіт.....	12
Список літератури.....	14

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Т. М. Коліна*
Комп'ютерне верстання *Н. І. Нечипоренко*

МАУП
Зам. № ВКЦ-3788

Підп. до друку 18.11.08. Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний
Друк ротатійний трафаретний. Ум. друк арк. 0,87.
Обл.-вид. арк. 0,66. Наклад 30 пр.
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП
ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ
*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*